

THÔNG BÁO

Hướng dẫn sản xuất, quản lý sinh vật gây hại cây trồng giai đoạn trước, trong và sau Tết Nguyên đán 2026

Đến nay, cây lúa vụ Đông Xuân 2025 - 2026 cơ bản đã gieo sạ xong, chỉ còn một số ít diện tích ở vùng trũng ven sông và các xã miền núi cao đang tiếp tục gieo sạ, cấy; rau màu các loại đang xuống giống. Trong dịp Tết Nguyên đán Bính Ngọ 2026 sắp tới, lúa đại trà bước vào giai đoạn đẻ nhánh - đẻ nhánh rộ; rau màu các loại giai đoạn phát triển thân lá, ra hoa, tạo quả. Đây là giai đoạn xung yếu của cây trồng, đồng thời cũng là giai đoạn dễ phát sinh các đối tượng sinh vật gây hại.

Để chủ động trong công tác quản lý sản xuất và sinh vật gây hại cây trồng giai đoạn trước, trong và sau Tết Nguyên đán Bính Ngọ 2026, Sở Nông nghiệp và Môi trường thành phố Đà Nẵng hướng dẫn một số biện pháp như sau:

1. Biện pháp chăm sóc và quản lý sinh vật gây hại cây trồng

a) Đối với cây lúa

- Tia dặm và bón phân thúc kịp thời để giúp cây lúa sinh trưởng, phát triển tốt, chú ý bón đủ và cân đối N - P - K.

- Áp dụng biện pháp tưới nước “Ướt - khô xen kẽ” ở giai đoạn lúa đẻ nhánh để tiết kiệm nước tưới và giúp cây lúa đẻ nhánh khỏe, tập trung.

- Những ruộng lúa bị ngộ độc thuốc trừ cỏ (gốc to hơn bình thường, cây đùn lại, lá thô cứng và ngọn bị xoắn) hoặc những ruộng bị ngộ độc hữu cơ, nghẹt rễ - vàng sinh lý thì cần thay nước từ 1 - 2 lần, sau đó bón bổ sung thêm phân DAP (1 - 2 kg/sào) và phun phân qua lá để lúa nhanh chóng hồi phục.

- Về sinh vật gây hại, cần chú ý phòng trừ các đối tượng sau:

+ Đối với ốc bươu vàng: Hiện nay, ốc bươu vàng đang gây hại trên lúa đại trà và sẽ tiếp tục gây hại trên lúa sạ muộn thời gian tới, cục bộ trên chân ruộng trũng sẽ có mật độ cao. Để hạn chế ốc phát sinh gây hại, tốt nhất nên áp dụng biện pháp thủ công: Diệt ổ trứng, nhặt, vớt bắt ốc trên ruộng, mương nước và tiêu diệt. Khi mật độ cao có thể dùng một số loại thuốc đặc hiệu để phun trừ.

+ Đối với chuột: Để hạn chế chuột gây hại mạnh thời gian tới, cần tiếp tục diệt chuột bằng nhiều biện pháp như: Đặt bẫy (bẫy lồng, bẫy kẹp, bẫy bán nguyệt...); đánh bả bằng thuốc sinh học, hoá học (nên ưu tiên dùng bả sinh học). Khi đặt bẫy, bả cần chú ý đảm bảo an toàn cho người và động vật chăn thả.

+ Đối với bọ trĩ: Hiện nay bọ trĩ gây hại rải rác trên các trà lúa. Trong thời gian đến, thời tiết thường ngày có nắng ấm bọ trĩ có khả năng gây hại trên lúa trà muộn. Những ruộng nhiễm nhẹ cần giữ nước và chăm bón kịp thời, những ruộng nhiễm nặng tiếp tục chăm bón, giữ nước hợp lý kết hợp xử lý thuốc để phòng trừ

+ Đối với rầy nâu, rầy lưng trắng (RN, RLT): Tăng cường kiểm tra đồng ruộng nhằm phát hiện kịp thời sự phát sinh của RN, RLT, đặc biệt chú ý ở những chân ruộng, vùng lúa nước trời sạ sớm. Khi phát hiện RN, RLT mật độ cao có thể sử dụng một số loại thuốc đặc hiệu để phun trừ (nếu rầy tuổi nhỏ - tuổi 1,2 ưu tiên sử dụng thuốc trừ rầy thuộc nhóm chống lột xác).

+ Đối với bệnh đạo ôn: Dịp Tết Nguyên đán Bính Ngọ 2026, lúa nước trời (sạ sớm) ở giai đoạn cuối đẻ nhánh - đứng cái, đây là thời điểm thuận lợi cho bệnh đạo ôn phát sinh gây hại mạnh trên đồng ruộng, đặc biệt đối với các giống nhiễm. Cần thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, khi phát hiện bệnh trên lá có tỉ lệ từ 5% trở lên thì dùng các loại thuốc đặc hiệu như: Fuji-one 40EC, Flash 75 WP, Map famy 700WP, Filia 525 SE, Beam 75 WP... để phun trừ.

Ngoài ra, cần chú ý sâu năn, sâu cuốn lá nhỏ, ruồi đục nõn trên lúa sạ muộn; sâu phao trên chân ruộng trũng; bệnh vàng lá sinh lý (khô đầu lá), bệnh đốm nâu-nghệt rế, ngộ độc phèn...

b) Đối với cây rau các loại

Để chăm sóc, hạn chế sâu bệnh hại phát sinh gây hại và những bất lợi ảnh hưởng đến sản xuất, tạo điều kiện cho cây rau sinh trưởng, phát triển tốt, đề nghị các địa phương hướng dẫn nông dân thực hiện một số biện pháp kỹ thuật, cụ thể như sau:

- Sử dụng giống có khả năng chống chịu với sâu bệnh, giống có nguồn gốc rõ ràng.
- Thường xuyên theo dõi, chăm sóc bón phân đầy đủ, kịp thời.
- Trồng xen canh, luân canh, áp dụng các kỹ thuật canh tác hợp lý tạo điều kiện cho thiên địch ẩn nấp, phát triển góp phần tiêu diệt dịch hại.
- Nếu gặp thời tiết rét lạnh cần phải tưới nước đủ ẩm cho cây, bón thêm phân kali, lân, giảm bón phân đạm để cây khỏe mạnh tăng cường khả năng chống rét.
- Sử dụng biện pháp phòng trừ sinh học, biện pháp cơ giới vật lý như: bẫy dẫn dụ ruồi đục trái, bẫy chua ngọt, dùng tay ngắt cành, lá bị bệnh, bắt sâu, sử dụng nấm đối kháng Trichoderma, ...
- Khi mật độ sâu, tỉ lệ bệnh hại cao làm ảnh hưởng đến cây trồng, có thể sử dụng các loại thuốc có nguồn gốc sinh học, thuốc hóa học có độ độc thấp, có thời gian cách ly ngắn để xử lý.

Chú ý:

- Phải sử dụng thuốc trong danh mục khuyến cáo sử dụng cho cây rau.
- Nếu ruộng đã bị bệnh gây hại nặng cần phun thuốc 02 lần cách nhau 5-7 ngày.
- Khi sử dụng thuốc BVTV để phòng trừ sâu bệnh phải tuân thủ nghiêm ngặt theo khuyến cáo của nhà sản xuất in trên nhãn bao bì.
- Tuyệt đối phải đảm bảo thời gian cách ly thuốc trước khi thu hoạch rau.

b) Đối với cây màu

- Tranh thủ thời tiết thuận lợi khẩn trương sản xuất diện tích còn lại.
- Tỉa dặm, định cây để đảm bảo mật độ phù hợp trên đồng ruộng.
- Bón phân thúc kịp thời, kết hợp với việc làm cỏ, lên luống, xới xáo phá váng (nhất là sau mỗi đợt mưa) để cây trồng sinh trưởng phát triển tốt.
- Tùy từng loại cây trồng và giai đoạn sinh trưởng, chú ý tưới nước đảm bảo đủ độ ẩm cho cây phát triển.
- Về sinh vật gây hại, chú ý các đối tượng sau:
 - + Sâu keo Mùa thu: Đây là đối tượng sâu hại có khả năng phát sinh gây hại nặng trên cây ngô trong vụ Đông Xuân. Do vậy, đối với những địa phương có diện tích trồng ngô lớn, cần chủ động hướng dẫn nông dân thường xuyên kiểm tra đồng ruộng để có biện pháp xử lý kịp thời và hiệu quả.
 - + Sâu ăn lá, cắn thân (sâu xám, sâu xanh, sâu khoang...): Khi mật độ thấp nên dùng biện pháp thủ công như: Thu bắt, ngắt ổ trứng... ; chỉ dùng thuốc bảo vệ thực vật để phun trừ khi sâu có mật độ cao (phun khi sâu tuổi nhỏ). Có thể dùng các loại thuốc trừ sâu sinh học để phun trừ.
 - + Bệnh lở cổ rễ: Theo dõi và phát hiện bệnh sớm, nếu bệnh phát sinh gây hại nên dùng một trong các loại thuốc sau để phun trừ: Moren 25WP, Validacin 5SL
 - + Bệnh héo rũ vi khuẩn: Nên tăng cường các biện pháp canh tác (thoát nước, xới váng, tiêu huỷ cây bị bệnh...), có thể phun phòng bằng các loại thuốc như: Kasumin 2L, Kasuran 50WP...

2. Đề nghị

UBND các xã, phường:

- a) Tăng cường chỉ đạo, hướng dẫn nông dân chăm sóc cây trồng, thực hiện tưới nước tiết kiệm, thường xuyên kiểm tra đồng ruộng ở giai đoạn trước, trong và sau Tết Nguyên đán để phát hiện và phòng trừ dịch hại kịp thời; vận động, tổ chức cho người dân ra quân đồng loạt để diệt chuột, ốc bươu vàng.
- b) Chỉ đạo, hướng dẫn nông dân thực hiện các quy trình kỹ thuật chăm sóc và phòng trừ dịch hại cây trồng đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm, nhất là việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật phải đảm bảo theo nguyên tắc “4 đúng”.
- c) Chỉ đạo các phòng, cơ quan chuyên môn tăng cường công tác điều tra phát hiện, ban hành thông báo hướng dẫn chăm sóc và quản lý dịch hại cây trồng kịp thời, cụ thể phù hợp với điều kiện từng địa phương.
- d) Đề nghị các địa phương tuyên truyền, vận động nông dân thăm đồng thường xuyên, phát hiện sớm các đối tượng sinh vật hại để xử lý kịp thời, đồng thời tránh tình trạng phun thuốc phòng ngừa tràn lan (vì nếu chưa có sinh vật hại mà phun thuốc phòng ngừa sẽ ảnh hưởng đến thiên địch và tạo điều kiện cho sâu, rầy bọ phát gây hại mạnh, tốn kém chi phí và ô nhiễm môi trường).

Trường hợp cần thiết, đề nghị các địa phương và bà con nông dân liên hệ với cơ quan chuyên môn của Sở để được tư vấn, hướng dẫn. Trên đây là Hướng dẫn sản xuất, quản lý sinh vật gây hại cây trồng giai đoạn trước, trong và sau Tết Nguyên đán Bính Ngọ 2026, kính đề nghị UBND các xã, phường chỉ đạo các phòng, cơ quan chuyên môn triển khai thực hiện đạt hiệu quả./.

Nơi nhận:

- UBND TP (B/cáo);
- Giám đốc Sở (B/cáo);
- Cục Trồng trọt và BVTV (B/cáo);
- Trung tâm TT và BVTV Miền trung;
- UBND các xã, phường (T/hiện);
- Trung tâm Khuyến nông;
- Lưu: VT, CCTTBVTV (Tâm).

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Vũ Thị Bích Hậu